



Ústecký kraj

Krajský úřad, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor dopravy a silničního hospodářství

Novinky v plánování dopravy v Ústeckém kraji: rychlé autobusové linky a autobusové linky na zavolání

Ing. Vít Janoš, Ph.D., externí spolupracovník
Ústeckého kraje

Ústí nad Labem, 20. září 2012



Obslužná hierarchie dopravního systému

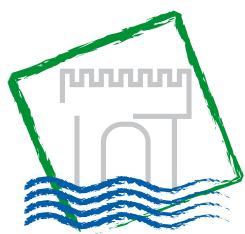
Úroveň obsluhy, funkce			Oblast [km]	Orientace na přepravní potenciál	dopravní prostředek	příklady produktu
A	Tranzitní	A1	> 600	Vzájemné spojení kontinentálních metropolí, mezikontinentální relace	Letadlo	Mezikontinentální lety, lety v rámci Evropy
		A2	130 – 600	Vzájemné spojení aglomerací v rámci státu, sousední zahraniční velká centra	(letadlo) Vlak	ICE, TGV, THALYS, EuroCity, InterCity
B	Spojovací	B1	30 – 130	Spojení dvou aglomerací a mezilehlých regionálních center, spojení řetězce regionálních center	Vlak	InterRegio, rychlík RegioExpress, spěšný vlak
		B2	20 – 100	Spojení dvou aglomerací a mezilehlých regionálních center, spojení řetězce regionálních center	Autobus	Dálkový autobus
C	Sběrná	C1	10 – 50	Spojení vnějšího aglomeračního pásma s centrem (zrychlení/průjezd zastávek ve vnitřním pásmu aglomerace)	Vlak	Rychlá příměstská železnice S-Bahn, RER
		C2	< 30	Spojení vnitřních pásem aglomerací s centrem, aglomerací středních a velkých měst s centrem	Vlak	Příměstská železnice
		C3	< 30	Spojení sídel mimo aglomerace s nejbližším významným uzlem	Vlak	Pátevní regionální osobní vlak
		C4	< 20	Spojení sídel mimo aglomerace s nejbližším významným uzlem	Autobus	Linkový autobus
D	Obslužná	D1	< 15	Spojení městských částí metropole navzájem a jejich spojení s centrem metropole	Metro	Metro městská rychlodráha
		D2	< 10	Spojení městských částí velkých měst navzájem a jejich spojení s centrem města	Tramvaj Autobus	Tramvaj městský autobus
		D3	< 5	Vnitřní obsluha městských částí, obsluha malých měst	Autobus	Městský autobus Místní autobus
		D4	< 10	Obsluha turistických oblastí	Ozubnice, lanová dráha	



Ústecký kraj

Cílová přepravní rychlost a mezizastávková vzdálenost

System obsluhy	charakteristika	Cílová přepravní rychlost	Mezizastávková vzdálenost
A	Tranzitní dálková	120 km/h	80 – 100 km
B	Dálková - spojení	85 km/h	30 – 50 km
C1	Příměstská vnější	60 km/h	5 – 10 km
C2	Příměstská vnitřní	50 km/h	2 – 3 km
C3	Regionální dráha	50 km/h	2 – 3 km
C4	Obslužný autobus	35 km/h	1 – 2 km
D1	Metro	35 km/h	0,5 – 1 km
D2	Tramvaj	20 km/h	0,4 – 0,6 km
D3	Místní obsluha	15 km/h	0,2 – 0,3 km



Ústecký kraj

Vhodné délky intervalů jednotlivých obslužných systémů

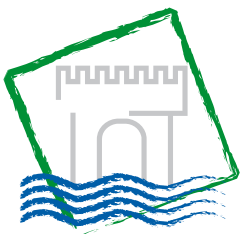
Systém obsluhy	charakteristika	Maximální interval
A, B	Dálková doprava	60 min
C1, C2	Příměstská doprava	30 min
C3	Regionální dráha	60 min
C4	Obslužný autobus	60 min
D1, D2	Metro, tramvaj	10 min
D3	Městský autobus	15 min
D4	Turistické nabídky	variabilní



Ústecký kraj

Stávající situace

- ❑ Segmenty tranzitní a spojovací vrstvy zajišťuje na železnici svou objednávkou MD ČR
- ❑ Dálková železniční dopravy tvoří nadřazený páteřní systém v dopravní obslužnosti Ústeckého kraje
- ❑ Ústecký kraj zajišťuje vlastní objednávkou dopravní obslužnosti obslužný segment C na železnici a silnici



Ústecký kraj

Obtíže stávajícího stavu

- ❑ Mimo železnici je segment spojovací vrstvy (B2) realizován sporadicky buď dálkovou komerční autobusovou dopravou, anebo vůbec
- ❑ Radiální přepravní vztahy bez železnice, anebo i silnější tangenciální přepravní vztahy na území Ústeckého kraje zůstávají nezabezpečeny veřejnou dopravou
- ❑ Na opačné straně spektra jsou velmi slabé přepravní vztahy v území (pomezí segmentů C4/D4) zajišťovány s malou efektivitou



Ústecký kraj

Jak lze tyto obtíže řešit v souladu s dopravním plánem Ústeckého kraje?

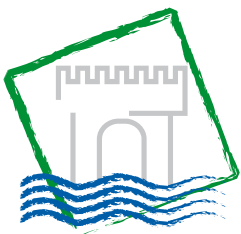
- V případě segmentu spojovací vrstvy (B2) je vhodné prověřit, jak by tento „neželezniční“ segment „spěšných“ autobusů – rychlých autobusových linek - fungoval v režimu ZVS
- V případě velmi slabých přepravních vztahů v území (pomezí segmentů C4/D4) zajištění prostřednictvím „autobusů na zavolání“



Ústecký kraj

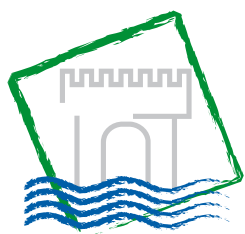
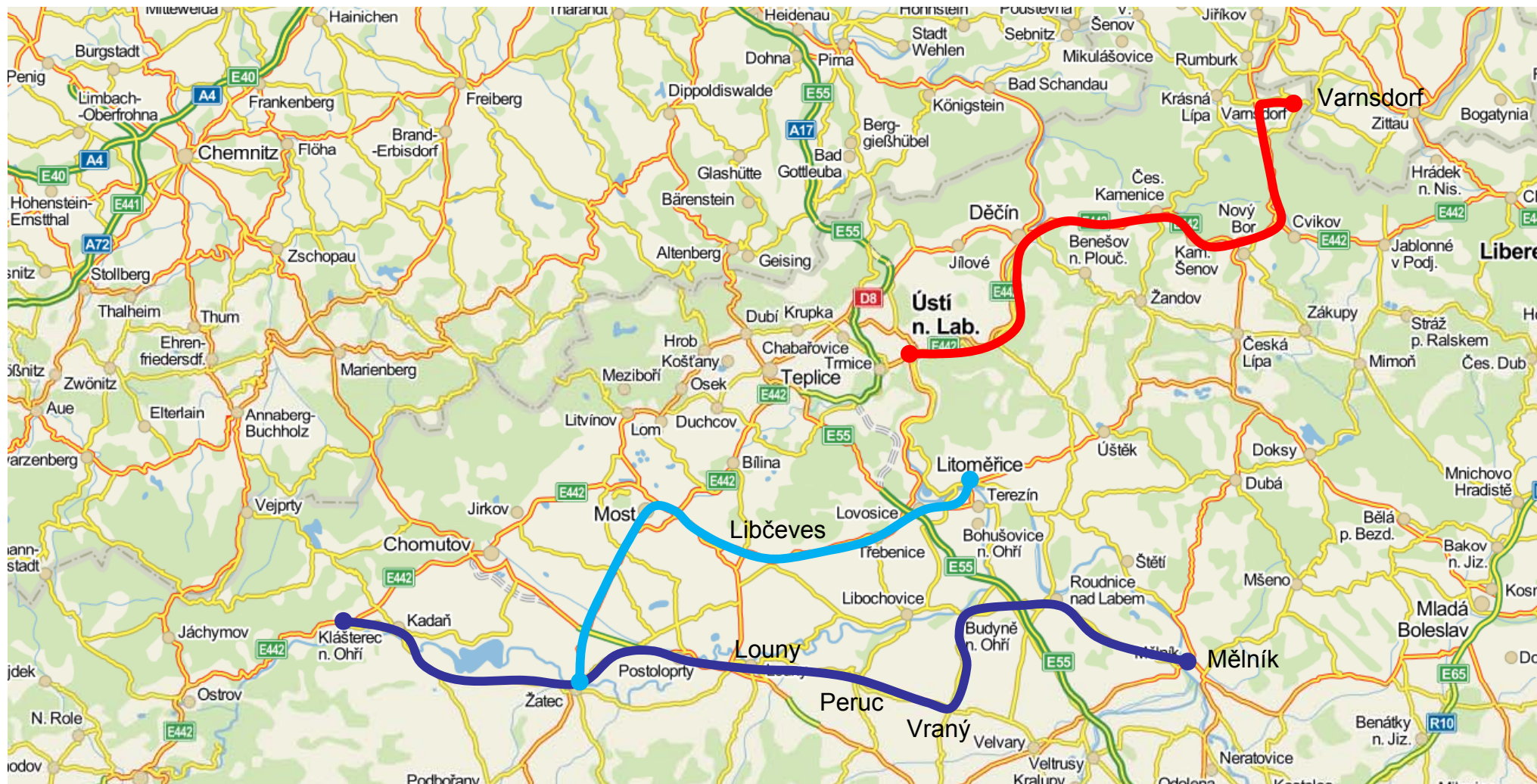
Rychlé autobusové linky

- Na základě proporčního gravitačního modelu existuje srovnání významu jednotlivých přepravních vztahů v kraji, je tak zřejmé, které silné přepravní vztahy jsou dnes nedostatečným způsobem obslouženy veřejnou dopravou
- Systém veřejné dopravy nesmí „kanibalizovat“ sám sebe – rychlé autobusové linky musí představovat nadřazený dopravní systém (součást „páteře“) v relacích, kde neexistuje adekvátní náhrada...



Ústecký kraj

Páteřní autobusové linky Ústeckého kraje



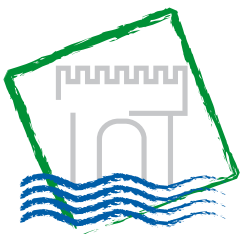
Ústecký kraj

Krajský úřad, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor dopravy a silničního hospodářství

Ústí nad Labem, 20. září 2012
snímek 9

Rychlé autobusové linky

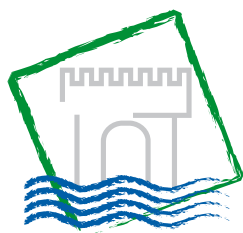
- ❑ ...anebo spojení sice existuje, avšak má specifické rysy komerčních spojů (nestálost služby v čase, nestálost časových poloh, absence a proměnlivost vazeb na ostatní segmenty veřejné dopravy, tarifní izolace, případně nutnost rezervace místa k sezení...)
- ❑ Zařazení těchto spojů do ZVS tak může představovat získání mnoha benefitů při velmi nízké kompenzaci



Ústecký kraj

Rychlé autobusové linky – příklad Louny - Praha

- ❑ Dnešní spojení zajištěno linkami z Chomutova, Mostu, Žatce...
- ❑ Příklad ranních odjezdů během pracovního dne:
4:58; 5:00; 5:22; 5:29; 5:36; 5:37; 5:40; 5:45; 6:02;
6:10; 6:25; 6:25; 6:29; 6:37; 6:40; 6:57; 7:35; 7:40;
7:41; 8:20; 8:37; 8:40; 9:15; 9:37
- ❑ Přestože spoje jedou v průměru každých 10 minut, jedou obvykle ve „skupinách“, dopravci mají tendenci se „nadjíždět“



Ústecký kraj

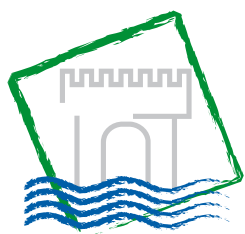
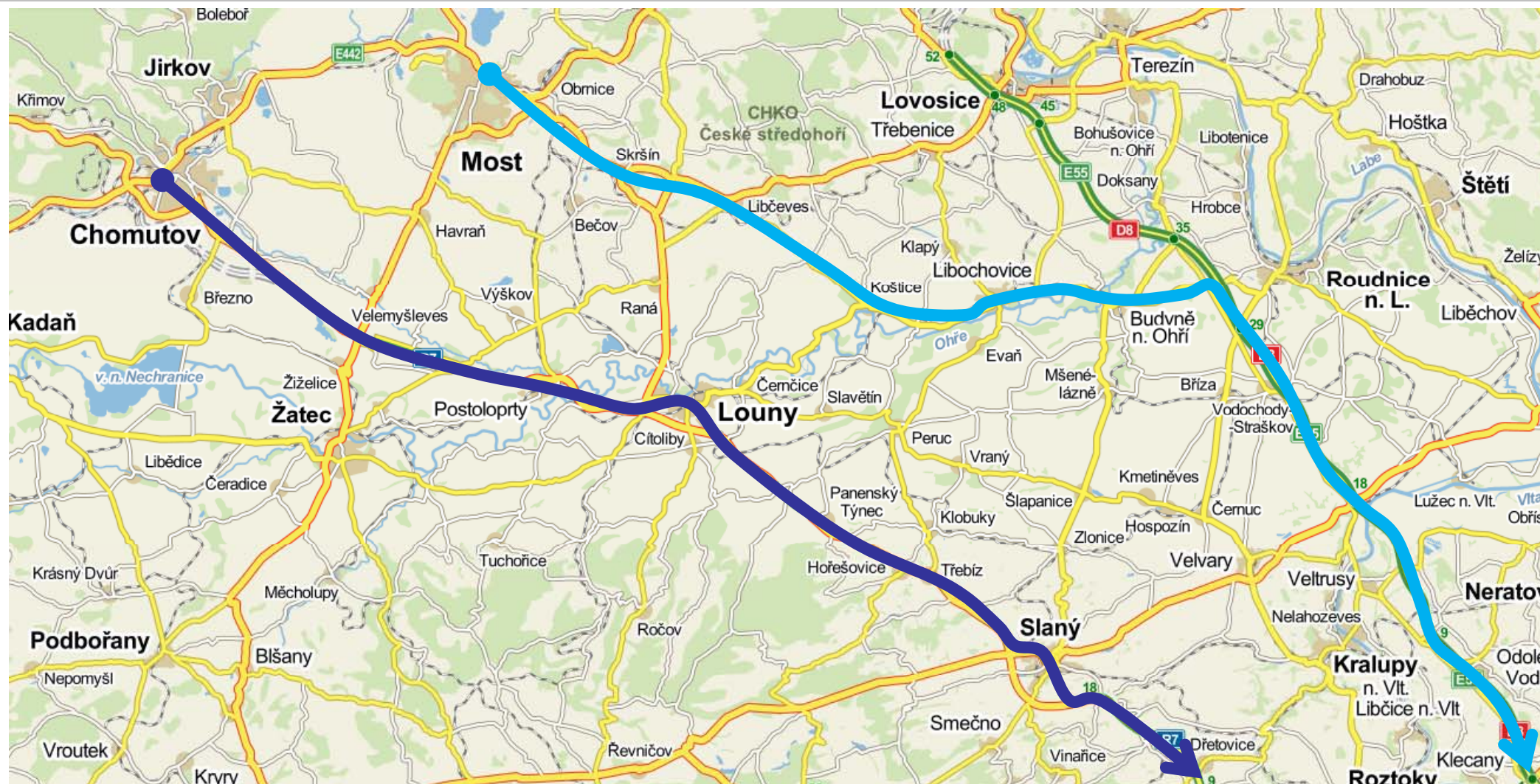
Rychlé autobusové linky – oddělení relace Most – Praha od spojení Louny – Praha

- ❑ V případě koordinace lze rozprostřít časy odjezdů a separovat jednotlivé linky směrově
- ❑ Např. Most – Praha (centrum):
přes Louny, Slaný: 1:40 (hod:min)
přes Libochovice, Budyni: 1:35 (hod:min)
- ❑ Koordinace a směrová separace přinese další benefity pro obslužnost území, bez poškození nejsilnějších přepravních vztahů
- ❑ Ze zkušenosti bohužel „dobrovolná“ koordinace ani „dobrovolné“ uznávání tarifu příliš nefunguje....



Ústecký kraj

Autobusové linky Most – Praha, Chomutov - Praha



Ústecký kraj

Krajský úřad, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor dopravy a silničního hospodářství

Ústí nad Labem, 20. září 2012
snímek 13

Autobusy na zavolání

- ☐ Současná právní úprava je velmi nepraktická (neumožňuje variabilitu tras, nedojetí spoje do konce trasy apod.)
- ☐ Připravovaná úprava „Vyhlášky o jízdních řádech“ (388/2000 Sb.) již uvedené „neduhy“ upravuje
- ☐ Předpoklad platnosti upravené / nové vyhlášky 1.4.2013



Ústecký kraj

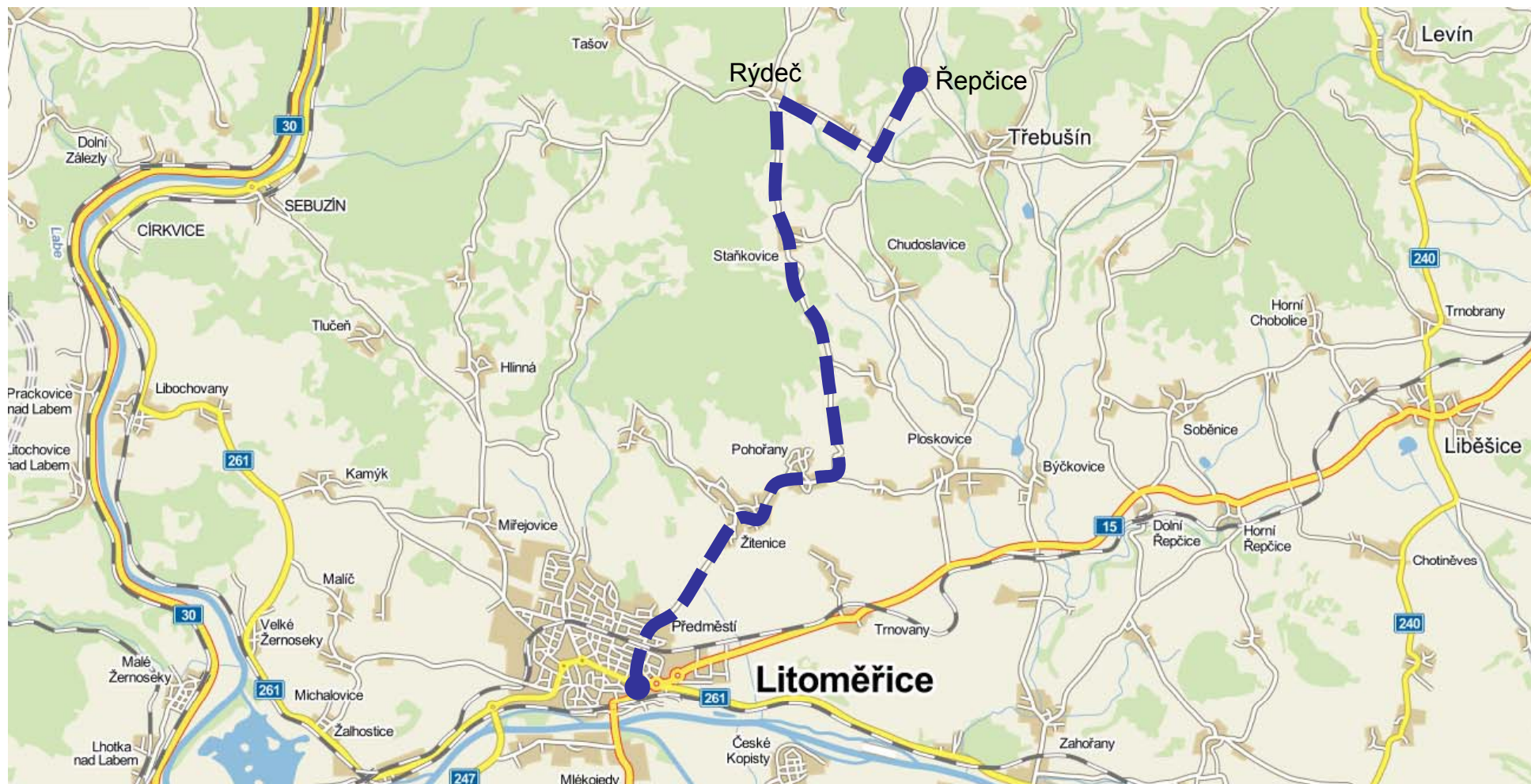
Autobusy na zavolání

- ❑ Problematický je „akt zavolání“ na nácestných zastávkách, pokud je v nich povolen nástup (což je vždy případ „do centra“ a zřídka i případ náhodné přepravy „na trase“) – je nutno hledat maximálně jednoduchá řešení
- ❑ Linka obsahující spoje „na zavolání“ nemusí mít v režimu „na zavolání“ bezpodmínečně všechny spoje, k tomu lze očekávat, že „školní“ spoje obslouží bez výjimky všechny obce



Ústecký kraj

Autobusy na zavolání – Litoměřice – Rýdeč - Řepčice

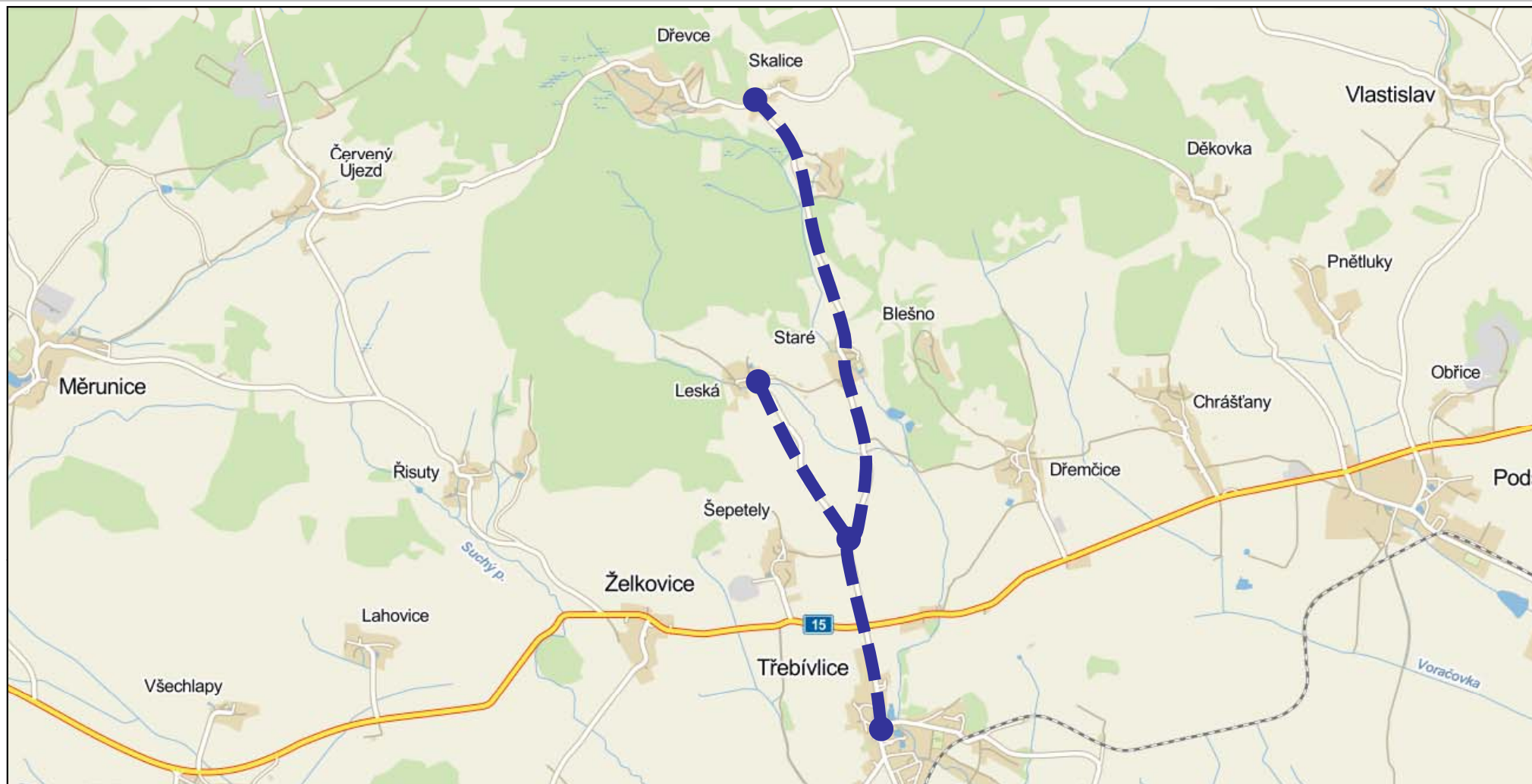


Ústecký kraj

Krajský úřad, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor dopravy a silničního hospodářství

Ústí nad Labem, 20. září 2012
snímek 16

Autobusy na zavlání – Třebívlice - Skalice

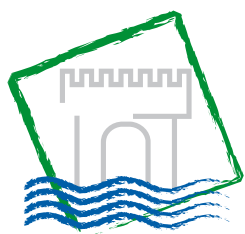
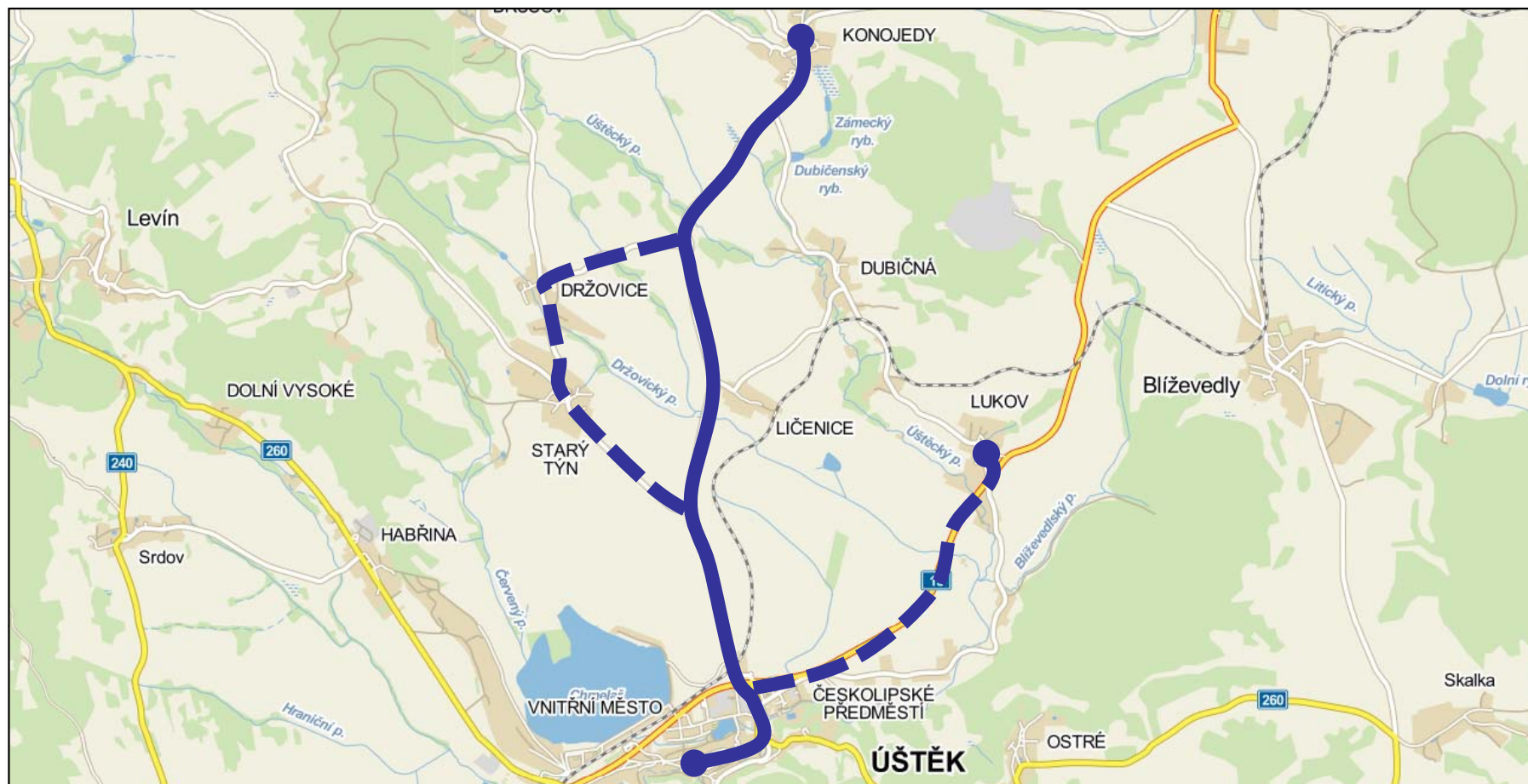


Ústecký kraj

Krajský úřad, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor dopravy a silničního hospodářství

Ústí nad Labem, 20. září 2012
snímek 17

Autobusy na zavlání – Ústěk – Konojedy (Lukov)

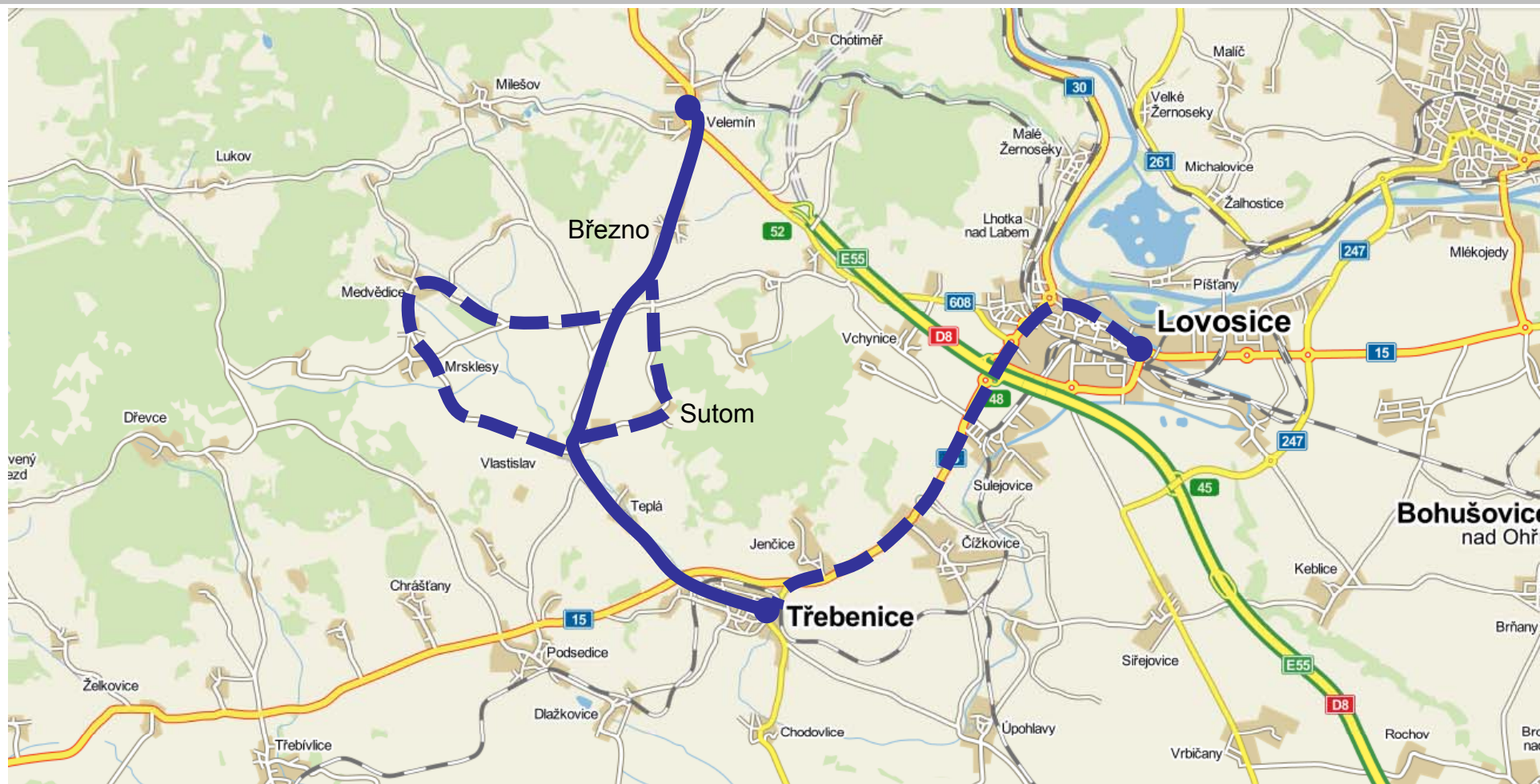


Ústecký kraj

Krajský úřad, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor dopravy a silničního hospodářství

Ústí nad Labem, 20. září 2012
snímek 18

Autobusy na zavlání – Třebenice - Velemín

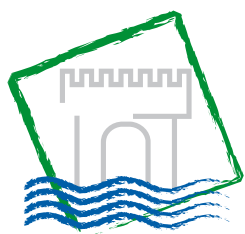
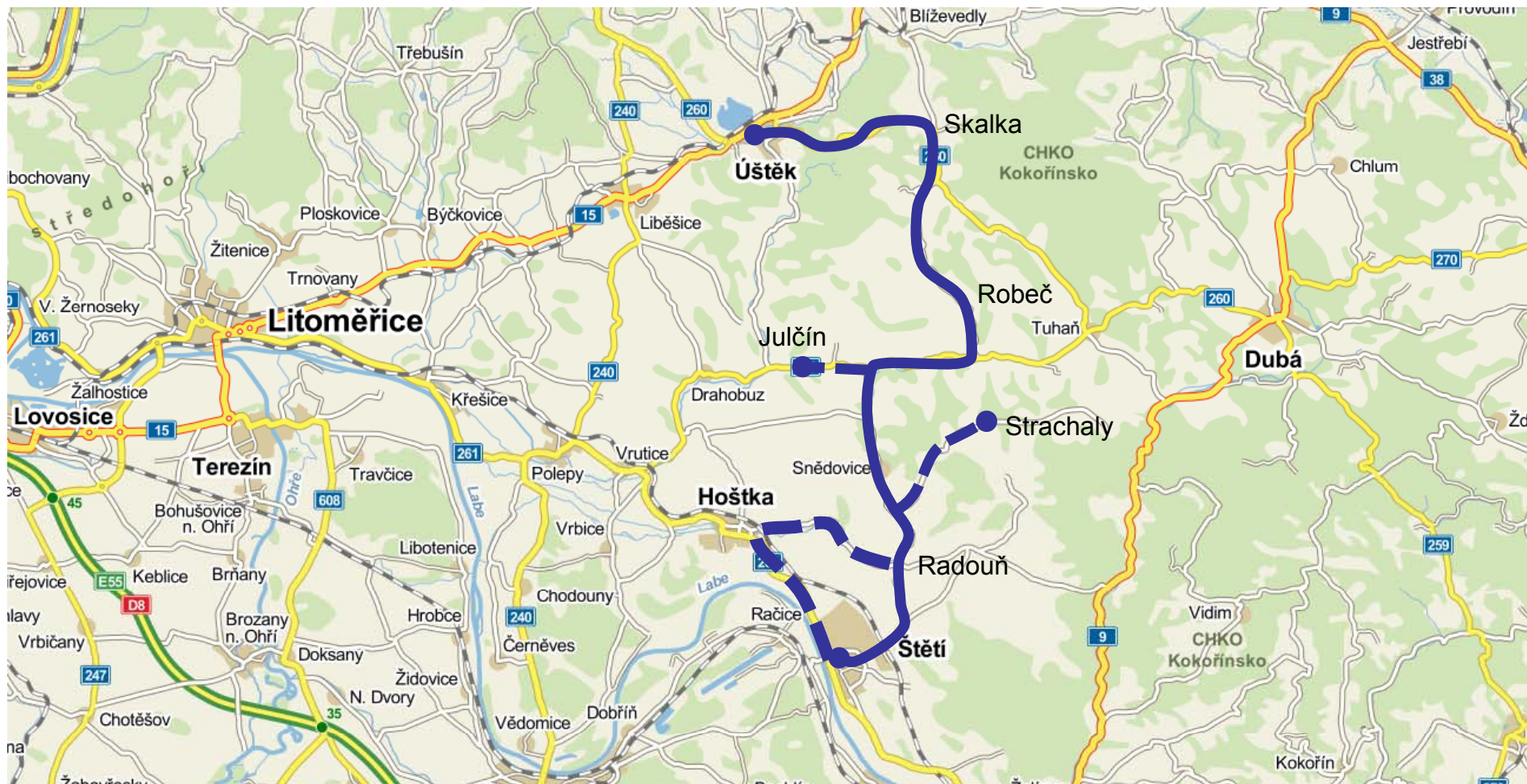


Ústecký kraj

Krajský úřad, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor dopravy a silničního hospodářství

Ústí nad Labem, 20. září 2012
snímek 19

Autobusy na zavolání – Štětí – Radouň – Robeč – Ostré - Ústěk



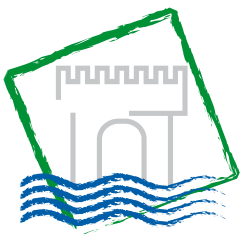
Ústecký kraj

Krajský úřad, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor dopravy a silničního hospodářství

Ústí nad Labem, 20. září 2012
snímek 20

Autobusy na zavolání

- ❑ Režim autobusových spojů „na zavolání“ na vybraných linkách přichází v úvahu v případě sdružování obcí o počtu 40-100 trvale žijících obyvatel na jednu linku
- ❑ Předpokládaný rozsah 4-6 spojů v pracovní dny
- ❑ Zejména v případě linek obsluhujících více center vzniká obrovská variabilita tras a je tak nutno popsat všechny provozní scénáře, aby bylo skutečně reálně dosaženo provozní úspory



Ústecký kraj



Ústecký kraj

**Krajský úřad, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor dopravy a silničního hospodářství**

Děkuji za pozornost

Ing. Vít Janoš, Ph.D., externí spolupracovník Ústeckého kraje

Ústí nad Labem, 20. září 2012